

With love, not for love

ANNA RISPOLI / BRUSSELSE COLLECTIEVEN MIGRANTENVROUWEN MET EN ZONDER PAPIEREN

Zorgzame modeshow

Pieter T'Jonck
Gezien op 22 september 2024
Vlaamse Poort Brussel/Molenbeek, in het kader van Molenfest 2024

‘With love, not for love’ was het orgelpunt van Molenfest, een tiendaagse happening in de Brusselse Kanaalzone die de diversiteit van de lokale bevolking in een positief daglicht stelde met stoeten, rondleidingen, debatten en performances. Op de brug over het Kanaal aan de Vlaamse Poort verzamelde zich een bonte groep vrouwen, gecoacht door Anna Rispoli, voor een verkiezingsrally ten voordele van het eerste kandidaat gemeenteraadslid zonder papieren. Een feestelijk gebeuren, zeker, maar de onderliggende vraag was niet zo vrolijk: wie zorgt voor de mensen die zorgen?

26 SEPTEMBER 2024

Het is al vaker gezegd: de kans dat een witte Belg op zijn sterfbed omringd wordt door verpleegsters die luisteren naar de naam Fatima of Aïcha is groot. ‘With love, not for love’ stelt het nog scherper: veel belgische (Brusselse) gezinnen kunnen hun drukke leven maar draaiend houden door de vele arbeidskrachten die onzichtbaar – zeker als ze geen papieren hebben – zorgen voor de kinderen, poetsen, koken en strijken. Ze zorgen, maar wie zorgt, als de nood aan de vrouw komt, voor hen? Ze zijn een stilaan onmisbare schakel in de dagelijkse zorg, maar ze hebben toch geen stem. Als ze al durven spreken, want dat zou zich tegen hen kunnen keren.

Met die vraag trok Anna Rispoli naar allerlei Brusselse collectieven voor vrouwen met en zonder papieren. De verhalen die ze daar hoorde stemmen niet meteen vrolijk. Hoe vrouwen naar België vluchten en hier letterlijk in de goot belanden, of verzeilen in onderbetaalde en smerige jobs terwijl ze worstelen met een ondoorgrondelijke administratie, we weten het allemaal. Alleen, het is iets heel anders om daarover een berichtje te lezen of te horen in de media en daadwerkelijk een vrouw horen vertellen over haar ervaringen. Dat kan schrijnend worden. Wat doet het met iemand om een oude man dag in, dag uit

te wassen, te kleden en in bed te leggen als je zelf kreunt onder een rugletsel dat je dat zware werk bijna onmogelijk maakt, maar zonder de tijd of het geld om het te verzorgen?

Het bijzondere van 'With love, not for love' is dat Rispoli de vrouwen die ze ontmoette dat verhaal zelf laat vertellen, niet als een eindeloze jammerklacht, maar als een tamelijk jolige, uitdagende modedéfilé. Op de brug over het kanaal installeerde ze een rode catwalk, met daarachter een klein spreekgestoelte en een tafeltje voor de DJ van dienst. De eerste spreker van de avond is een zwarte vrouw die een opvallend oranje avondkleed met een ingenieuze coupe draagt. Ze vraagt ons of we klaar zijn voor dit défilé – al betwijfelt ze het (en gelijk heeft ze, al heeft ze wel meteen het quasi uitsluitend witte publiek dat zich op de brug verzamelde op haar hand.

De kandidaat is een Elkerlyc, de vrouwelijke versie dan. Een die pleit voor een rechtvaardige samenleving voor iedereen.

Van dan af treedt telkens één vrouw naar voor om de modellen aan te kondigen, en showen twee of drie anderen hun outfit op de catwalk. Dat is vaak zeer grappig. Het 'klassieke model' is bijvoorbeeld een vrouw met een al te grote zak in goedkope kunststof waar ze haar hebben en houden in meesleept. Virulente kritiek op die wantoestanden is daarbij niet van de lucht. Het défilé eindigt ermee dat alle vrouwen een fel oranje hesje aantrekken als een presentatrice aankondigt dat ze vanaf nu meer zelfzeker en zichtbaar zullen worden. Elk nieuw 'ontwerp' kan rekenen op gejoel en applaus van het publiek.

Er is ook echter ook een tweede verhaal, dat de MC van het gebeuren, een casual geklede zwarte vrouw, uit de doeken doet. Dit evenement staat in het teken van de komende gemeenteraadsverkiezingen. De Regularisatiepartij schuift hier de eerste zwarte vrouw zonder papieren naar voor als gemeenteraadslid. Je ziet haar gezicht op affiches en op de pamfletjes die uitgedeeld worden. Het kost weinig moeite om te zien dat het portret samengesteld is uit fragmenten van gezichten van de vele vrouwen van kleur in de hoofdstad. De kandidaat is een Elkerlyc, de vrouwelijke versie dan. Een die pleit voor een rechtvaardige samenleving voor iedereen.

Het bijzondere van deze 'With love, not for love' is niet zozeer de boodschap zelf – al is die pertinent genoeg – maar het feit dat Rispoli deze vaak zeer eenvoudige, 'onzichtbare' vrouwen zo ver kreeg dat ze hier trots, en met een zekere zwier, hun verhaal doen. Dat kan niet eenvoudig zijn geweest: beeld je maar in hoeveel schaamte je al moet overwinnen om vrank en vrij over je moeilijke situatie te praten, laat staan dat je er dan ook nog grappen over maakt en toneel gaat spelen. Hopelijk vindt deze groep dan ook binnenkort een ruimer publiek dan de schare fans en overtuigden die zich nu aan de Vlaamse Poort verzamelde.